

derefter stiger den med 25 øre indtil 12 måneders tjenestetid, og derudover får de værnepligtige 3 kr. daglig i tjenestetiden udover 1 år.

Derimod får de frivillige menige 4 kr. daglig i elevtiden. Kommunerne foreslår, at aflønningen for de værnepligtige kommer på højde med de frivilliges, og at lønnen bliver 4 kr. daglig i hele tjenestetiden.

Den nuværende ordning med *orlovsrejser* er utilstrækkelig. Mange soldater er kasereret langt fra deres hjem og har ikke selv råd til at betale de dyre rejser. Den gældende ordning for orlovsrejser er 2 gratis rejser årligt. Disse foreslås udvidet til en gratis orlovsrejse månedligt.

For tiden forefindes en helt urimelig forskelsbehandling af de værnepligtige, når det drejer sig om udgangsfodtøj og gratis skoforsåling. F. eks. får marinesoldater stillet sko til rådighed, samtidig med at de under hele tjenestetiden kan få deres fodtøj gratis forsålet. Denne ordning gælder ikke for hæren. Her skal de menige selv holde sig med udgangsfodtøj og selv betale de nødvendige skoforsålinger. I øjeblikket koster et par sko mellem 60 og 80 kr. og en forsåling et sted mellem 15 og 20 kr. Det er helt urimeligt at forlange, at soldaterne selv skal afholde disse store udgifter af deres beskedne løn. Derfor foreslås det, at den ordning, der gælder for marinen, kommer til at omfatte alle værnepligtige.

På samme måde som marinen har fordele med fodtøj, gør det samme sig gældende for undermunderingen og vask af tøj. Andre soldater får f. eks. kun udleveret 3 par sokker det første år, og det er ikke ualmindeligt, at disse er slidt op under de første måneders rekruttid. Har den værnepligtige brug for flere sokker, må han selv anskaffe sig dem. Det samme gælder for skjorter og undertøj. Kommunerne foreslår, at alle værnepligtige får *stillet den nødvendige undermundering til rådighed* i hele tjenestetiden, samtidig med at der gennemføres en ordning, så det i fremtiden er muligt for alle værnepligtige at få vasket deres tøj på kaserne uden at betale herfor. Sådan en ordning er også indført for marinen.

De udgifter, som disse nødvendige forbedringer for de værnepligtige vil betyde på forsvarsministeriets budget, må ikke betyde en forhøjelse af de i forvejen høje militæruddgifter, men bør snarere fremskaffes ved *besparelser på andre områder* indenfor militæret.

Forsvarsministeren udtalte ved 1. behandling, at regeringen havde sin opmærksomhed henvendt på at skabe så gode forhold for de værnepligtige som muligt. En gennemførelse af det foreliggende forslag ville imidlertid medføre store merudgifter for staten, hvilket ministeren nærmere gjorde rede for.

„Jeg har flere gange overfor det høje ting haft lejlighed til at redegøre for de værnepligtiges lønninger, sidste gang under den nylig afholdte finanslovdebat. Som jeg anførte dengang, modtager